

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 1 1 1 0 3 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 1 ====

Šolski esej (najmanj 600 besed)

Torek, 4. maj 2021 / 120 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivečno pero ali kemični svinčnik.

Priloga z izhodiščnim besedilom za razlagalni/interpretativni esej in konceptna lista so na perforiranih listih, ki jih kandidat pazljivo iztrga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati naloge, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje navodila za razpravljalni in razlagalni/interpretativni esej. Esaj naj obsega najmanj 600 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50.

V preglednici zaznamujte izbrani esej z "x".

1.	2.

Pišite v izpitno polo z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Pišite čitljivo in skladno s pravopisnimi pravili, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiv esej bo ocenjen z 0 točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista. Osnutek se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 20 strani, od tega 1 prazno.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

Konceptni list

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

Priloga k izpitni poli 1 (M211-103-1-1)**Goran Vojnovič: Figa** (odlomek)

Goran Vojnovič: Figa. Ljubljana: Beletrina, Mladinska knjiga, 2020. 303–305.

Nemogoče je razvozlati mehanizme pozabe, saj deluje brez vrstnega reda, naključno izbira svoje žrtve, kakor bi miže vlekla loto kroglice iz velikanske posode. Zanj so vsi spomini enakovredni, in medtem ko nekatere pušča nedotaknjene, druge neprizanesljivo razjeda. Vse to je Aleksandar do takrat že predobro spoznal in z vsem se je že sprijaznil, a Safeta ji ni mogel odpustiti.

Poklical je Vesno in vprašal, kaj je s Safetom. Vesna pa je obmolnila. Človek, ki jo je klical, ni zvenel podobno Aleksandru, ki ga je pustila v Momjanu. Klical jo je njen oče, s katerim ni govorila že leta.

Safeta so izgnali, v vojno so ga izgnali, kot klateškega psa so ga odvrgli čez svojo ograjo, ni jih zanimalo, da nima kam, da je tam vojna, da ga bodo morda ubili, če ga že niso ...

Sledil je na solze razdeljen krik, ki si ga Aleksandar ni upal prekiniti. Svet se je vračal v njegov dom. Vesnine solze so na stežaj odprle vsa njegova vrata in ustvarile orkanski prepih, ki je zdaj mešal tisto zunaj s tistim znotraj hiše. Safet je bil spet njegov zet in Vesna njegova hčerka. Povsod okoli hiše pa je bila vojna.

Rekel je le *Vesna* in potem ga je zmanjkalo. Njegove roke so poskušale objeti glas, ki je prihajal iz telefonske slušalke. Videti je bilo, kakor bi s celim telesom obvisel v nekem za vedno ustavljenem kosu časa.

Pridi sem. Pridita oba z Jadranom, je rekel.

Ja, je rekla. Neslišno, neprepričljivo. In potem je odložila.

Še vedno je slišal njen jok, ki je udarjal vanj kot valovi ob skalnato obalo.

Usedel se je k Jani in ji začel govoriti o Safetu. Govoril je hlastno in brez prestanka, v upanju, da bo prav naslednja beseda tista, ki bo posvetila v temo njenega spomina. Govoril je, kako sta se s Safetom spoznala, o preprodajanju ukradenih postelj, o prebrisanem bosanskem mulcu, na katerem je bilo nekaj pristrčno prismuknjene. Drugi so bili tatiči, goljufi in lopovi, drugi so videli v preprodajanju dinarje, on pa se je samo igral. Zato mu je bil mulc takoj všeč, ji je rekel, zato ga ni odganjal kot druge Vesnine zgube, zato, ker se mu je zdela Vesna najprimernejša kazen zanj, zato, ker ga je zabavala usoda, ki ju je združila. *Usoda je najboljši zajebant*, ji je rekel.

Aleksandar je Jani do poslednje potankosti opisoval njuno poroko in poročno potovanje, s katerega sta se vrnila z novim avtomobilom, za katerega nista nikomur povedala, kje in kako sta ga dobila. Pripovedoval ji je o norosti, ki je obsedla Safeta, ko je dobil sina, kako je hotel biti nasprotje svojega strogega očetu in kako ga je Vesna podučila, da razvajanje ni vzgoja, kako ji je on užaljen zabrusil *Ne bit takšna Slovenka*. Pripovedoval ji je, kako nezrela sta se mu zdela takrat oba, kakor bi bilo starševstvo le še ena njuna igra, ona je na vsak način poskušala uvesti red, on pa ga je namerno rušil, Jadranu je vsak dan pred kosilom kupil ježka, mu dovolil, da je gledal televizijo pozno v noč, ko sta me takrat, ko sem šel v Egipt, peljala na letališče, je že sedel na sprednjem sedežu.

Tu se je Aleksandrova zgodba o Safetu ustavila.

Se spomniš, da sem šel v Egipt?

Za hip se je zaljubil v njeno zmožnost pozabljanja. Za hip je bil hvaležen zanj. Kar ga je leta in leta težilo, je zdaj izginilo. Jana je odkimala in njegov odhod v Egipt je bil pozabljen. Ostali so jima le še lepi spomini. Le še veliko lepih spominov. To je čar njune ljubezni, je pomislil. Tako dolgo je trajala, da bo lahko izginevala še leta, preden bo naposled vsa izginila.

OBRNITE LIST.

A potem je spet zaslišal Vesno. Slišal jo je, kako reče, da bodo Safeta morda ubili, če ga niso že. On je bil zdaj oče, ona pa je sedela ob njem, ne vedoč, kaj naj počne s Safetom in njegovo zgodbo, že napol razpadlo, ne več povezano, ne več logično.

Še enkrat je poklical Vesno. Še enkrat jo je prosil, naj pride v Momjan, in ona je še enkrat rekla *Ja*, enako neslišno in neprepričljivo kot prej.

1. RAZPRAVLJALNI ESEJ

»Vse srečne družine so si podobne, vsaka nesrečna družina pa je nesrečna po svoje.«

Lev Nikolajevič Tolstoj

Znamenita Tolstojeva misel o družinah velja za skoraj vse družine v Vojnovičevem in Pettersonovem romanu. Iz enega ali obeh romanov izberite dve družini, ki zaideta v težave. Izbrani družini predstavite in pojasnite vzroke njunih težav. Primerjajte, kako družini rešujeta svoje težave, in pojasnite, kako sta pri tem uspešni. Presodite, kako se s podobnimi družinskimi težavami sooča še katera od družin v enem od literarnih besedil, ki ste ga obravnavali pri pouku slovenščine.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

2. RAZLAGALNI/INTERPRETATIVNI ESEJ

Goran Vojnovič: Figa (odlomek)

Goran Vojnovič: Figa. Ljubljana: Beletrina, Mladinska knjiga, 2020. 303–305.

V odlomku Aleksandar pokliče Vesno. Pojasnite okoliščine, ki so privedle do Aleksandrovega klica in Vesninega čustvenega izbruha. Razložite spreminjanje Vesninega čustvenega stanja v odlomku in očetov odziv ter ju ponazorite z jezikovnimi in s slogovnimi sredstvi. S katerim namenom in o čem Aleksandar pripoveduje Jani ter zakaj omeni Egipt? Komentirajte Aleksandrov odnos do Vesne, Safeta in Jane, kot se kaže v odlomku.

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega najmanj 600 besed.

Blank writing area with horizontal lines.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Large empty rectangular area with horizontal lines, intended for writing. The page is framed by four corner brackets.

M 2 1 1 1 0 3 1 1 1 4

Blank writing area with 21 horizontal lines.

A large rectangular box containing 25 horizontal lines for writing.

